

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Vitæ D. N. Iesv Christi Monotessaron Evangelicum

Heser, Georg

Monachii, 1657

Pars Quinta. De doctrina Christi, quam claris verbis tradidit.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56533](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56533)

VITÆ

D. N. JESU
CHRISTI

Monotestaron Evangelicum.

PARS V.

*De doctrina Christi, quam claris ver-
bis tradidit.*

ADHORTATIO.

Qui vult plenè & sapidè Christi verba in-
telligere; oportet, ut totam vitam suam
illi studeat conformare. *Thomas à Kempis*
lib. 1. de Imitat. Christi, cap. 1. §. 2.

MEDITATIO CXCV.

*Didagma I. Christi cibus, voluntatem
Patris facere.*

I. Rogabant eum discipuli, dicentes: Rab-
bi, manduca. Ille autem dixit eis: Ego
cibum habeo manducare, quem vos nescitis.
Ioan. 4. v. 31. & 32.

II. Dicebant ergo discipuli ad invicem:
Num-

Numquid aliquis attulit ei manducare?

Ioan. 4. v. 33.

III. Dicit eis Iesus: Meus cibus est, ut faciam voluntatem ejus, qui misit me, ut perficiam opus ejus. *Ioan. 4. v. 34.*

MEDITATIO CXCVI.

Didagma II. Christus invitatur discipulos, ut in opere Dei secum collaborent.

I. **N**onne vos dicitis, quod adhuc quatuor menses sunt, & messis venit? Ecce dico vobis: Levate oculos vestros, & videte regiones, quia albæ sunt jam ad messem. *Ioan. 4. v. 35.*

II. Et qui metit, mercedem accipit, & congregat fructum in vitam æternam: ut, & qui seminat, simul gaudeat, & qui metit. In hoc enim est verbum verum, quia alius est, qui seminat, & alius, qui metit. *Ioan. 4. v. 36. & 37.*

III. Ego misi vos metere, quod vos non laborastis: alij laboraverunt, & vos in labores eorum introistis. *Ioan. 4. v. 38.*

MEDITATIO CXCVII.

Didagma III. Christus tres sequi se cupientes instruit.

I. **A**ccedens unus Scriba, ait illi : Magister, sequar te, quocumque ieris. *Matth. 8. v. 19.* Dixit illi Iesus : Vulpes foveas habent, & volucres cæli nidos : filius autem hominis non habet, ubi caput reclinet. *Luc. 9. v. 58. Matth. 8. v. 20.*

II. Ait autem ad alterum : Sequere me. Ille autem (alius de discipulis ejus, *Matth. 8. vers. 21.*) dixit : Domine, permittite mihi primùm ire, & sepelire patrem meum. Dixitque ei Iesus : Sine, ut mortui sepeliantur mortuos suos : Tu autem vade, & annuncia regnum Dei. *Luc. 9. v. 59. & 60. Matth. 8. v. 21. & 22.*

III. Et ait alter : Sequar te Domine, sed permittite mihi primùm renunciare his, quæ domi sunt. Ait ad illum Iesus : Nemo mittens manum suam ad aratrum, & respiciens retro, aptus est regno Dei. *Luc. 9. vers. 61. & 62.*

MEDITATIO CXCVIII.

Didagma IV. Cur discipuli Christi non jejunaſerint.

I. **A**cceſſerunt ad IESUM discipuli Ioannis. *Matth. 9. v. 14.* Erant discipuli Ioannis, & Pharifæi jejunantes ; & veniunt, & di-

dicunt illi : Quare discipuli Ioannis, & Pharisæorum jejunant (frequenter, *Matth. 9. v. 14.* & obsecrationes faciunt, *Luc. 5. vers. 33.*) tui autem discipuli non jejunant? *Marc. 2. v. 18.* Tui autem edunt & bibunt? *Luc. 5. v. 33.*

II. Et ait illis Iesus : Numquid possunt filij sponsi lugere, quamdiu cum illis est sponsus? *Matth. 9. v. 15.* Numquid possunt filij nuptiarum, quamdiu sponsus cum illis est, jejunare? *Marc. 2. vers. 19.* Numquid potestis filios sponsi, dum cum illis est sponsus, facere jejunare? *Luc. 5. v. 34.* Quanto tempore habent secum sponsum, non possunt jejunare, *Marc. 2. v. 19.*

III. Venient autem dies, cum auferetur ab eis sponsus : *Matth. 9. v. 15.* *Marc. 2. v. 20.* & cum ablati fuerit ab illis sponsus, *Luc. 5. v. 35.* tunc jejunabunt in illis diebus. *Marc. 2. v. 20.* *Luc. 5. v. 35.*

MEDITATIO CXCIX.

Didagma V. Prior doctrina confirmatur similitudinibus.

I. **D**Icebat autem & similitudinem ad illos : Quia nemo commissuram (panni rudis, *Matth. 9. vers. 16.*) à novo vestimento immittit in vestimentum vetus: alioquin

quin & novum rumpit, & veteri non con-
venit commissura à novo. *Luc. 5. Vers. 36.*
Tollit enim plenitudinem eius à vestimen-
to, & pejor scissura fit. *Matth. 9. & 16.* Ne-
mo assumentum panni rudis assuit vesti-
mento veteri: alioquin aufert supplemen-
tum novum à veteri, & major scissura fit.
Marc. 2. & 21.

II. Et nemo mittit vinum novum in
utres veteres: alioquin rumpet vinum no-
vum utres, & ipsum effunderur, & utres
peribunt. *Luc. 5. & 37. Marc. 2. & 22. Matth.*
9. & 17. Sed vinum novum in utres novos
mitti debet: *Marc. 2. & 22. Luc. 5. & 38.*
Matth. 9. & 17. & utraque conservantur.
Luc. 5. & 38. Matth. 9. & 17.

III. Et nemo bibens vetus, statim vult
novum, dicit enim: Vetus melius est. *Luc.*
5. Vers. 39.

MEDITATIO CC.

Didagma VI. De resurrectione mortuorum.

I. **A** Men, amen dico vobis, quia qui ver-
bum meum audit, & credit ei, qui mi-
sit me, habet vitam æternam, & in iudicium
non venit, sed transijt à morte in vitam.
Amen,

Amen, amen dico vobis, quia venit hora, & nunc est, quando mortui audient vocem Filij Dei, & qui audierint, vivent. Sicut enim Pater habet vitam in semetipso, sic dedit & Filio habere vitam in semetipso; & potestatem dedit ei iudicium facere, quia Filius hominis est. *Ioan. 5. v. 24. 25. 26. 27.*

II. Nolite mirari hoc, quia venit hora, in qua omnes, qui in monumentis sunt, audient vocem Filij Dei. Et procedent, qui bona fecerunt, in resurrectionem vitæ; qui verò mala egerunt, in resurrectionem iudicij. *Ioan. 5. v. 28. & 29.*

III. Non possum ego à meipso facere quidquam. Sicut audio, iudico: & iudicium meum iustum est, quia non quæro voluntatem meam, sed voluntatem eius, qui misit me. *Ioan. 5. v. 30.*

MEDITATIO CCI.

Didagma VII. Tria testimonia divinitatis Christi: ac primum à Ioanne.

I. **S**I ego testimonium perhibeo de meipso, testimonium meum non est verum. Alius est, qui testimonium perhibet de me: & scio, quia verum est testimonium, quod perhibet de me. *Ioan. 5. v. 31. & 32.*

II. Vos

II. Vos misistis ad Ioannem : & testimonium perhibuit veritati. Ego autem non ab homine testimonium accipio : sed hæc dico, ut vos salvi sitis. *Ioan. 5. v. 33. & 34.*

III. Ille erat lucerna ardens, & lucens. Vos autem voluistis ad horam exultare in luce ejus. *Ioan. 5. v. 35.*

MEDITATIO CCII.

*Didagma VIII. Alterum testimonium
Divinitatis Christi, ab operibus.*

I. **E**go habeo testimoniū majus Ioanne. Opera enim, quæ dedit mihi Pater, ut perficiā ea ; ipsa opera, quæ ego facio, testimonium perhibent de me, quia Pater misit me. *Ioan. 5. v. 36.*

II. Et qui misit me Pater, ipse testimonium perhibuit de me : neque vocem ejus unquam audistis, neque speciem ejus vidistis : & verbum ejus non habetis in vobis manens : quia quem misit ille, huic vos non creditis. *Ioan. 5. v. 37. & 38.*

III. Scrutamini Scripturas, quia vos putatis in ipsis vitam æternam habere : & illæ sunt, quæ testimonium perhibent de me : & non vultis venire ad me, ut vitam habeatis. Claritatem ab hominibus non accipio.
Sed

Sed cognovi vos, quia dilectionem Dei non habetis in vobis. Ego veni in nomine Patris mei, & non accipitis me: si alius venerit in nomine suo, illum accipietis. *Ioan. 5. & 39. 40. 41. 42. 43.*

MEDITATIO CCIII.

Didagma IX. Tertium testimonium divinitatis Christi à Moysè.

I. **Q**uomodo vos potestis credere, qui gloriam ab invicem accipitis; & gloriam, quæ à solo Deo est, non quæritis? *Ioan. 5. & 44.*

II. Nolite putare, quia ego accusaturus sim vos apud Patrem. Est, qui accusat vos, Moyses, in quo vos speratis. *Ioan. 5. & 45.*

III. Si enim crederetis Moysi, crederetis forsitan & mihi: de me enim ille scripsit. Si autem illius litteris non creditis, quomodo verbis meis credetis? *Ioan. 5. & 46. 47.*

MEDITATIO CCIV.

Didagma X. Discipuli Sabbato spicas confricant, & à Christo contra Phariseorum calumnias vindicantur.

I. **I**n illo tempore abiit Iesus per sata Sabbato. *Matth. 12. & 1.* Factum est autem

D. N. IESV CHRISTI. 189

in Sabbato secundo primo, cum transiret per sata, *Luc. 6. v. 1.* discipuli eius esurientes, *Matth. 12. v. 1.* cœperunt progredi, & vellere spicas, *Marc. 2. v. 23.* & manducabant confricantes manibus. *Luc. 6. v. 1.*

II. Quidam autem Pharisæorum dicebant illis: Quid facitis, quod non licet in Sabbatis? *Luc. 6. v. 2.* Pharisæi autem videntes, dixerunt ei: Ecce, discipuli tui faciunt, quod non licet facere Sabbatis. *Matth. 12. v. 2.* Et respondens Iesus ad eos, dixit: *Luc. 6. v. 3.* Nunquam legistis, quid fecerit David, quando necessitatem habuit, & esurijt ipse, & qui cum eo erant? Quomodo introivit in domum Dei, sub Abiathar principe sacerdotum, *Marc. 2. v. 25. & 26.* & panes propositionis sumpsit, & manducavit, & dedit his, qui cum ipso erant: *Luc. 6. v. 4.* quos non licebat ei edere, neque his qui cum eo erant, nisi solis sacerdotibus. *Matth. 12. vers. 4.*

V. III. Aut non legistis in lege, quia Sabbatis sacerdotes in templo Sabbatum violant, & sine crimine sunt? Dico autem vobis, quia templo maior est hîc. Si autem sciretis, quid est: Misericordiam volo, & non sacrificium: nunquam condemnassetis innocentes. *Matth. 12. v. 5, 6, 7.* Et dicebat eis:

eis: Sabbatum propter hominem factum est; & non homo propter Sabbatum. Itaque Dominus est filius hominis, etiam Sabbati. *Marc. 2. v. 27. & 28. Luc. 6. v. 5. Matth. 12. v. 8.*

MEDITATIO CCV.

Didagma XI. De sermone Christi habito in monte: ac primum, de octo Beatitudinibus.

I. **V**idens Iesus turbas, ascendit in montem, & cum sedisset, accesserunt ad eum discipuli eius. *Matth. 5. v. 1.* Et ipse elevatis oculis in discipulos suos, *Luc. 6. v. 20.* aperiens os suum, docebat eos, dicens: Beati pauperes spiritu: quoniam ipsorum est regnum cælorum. Beati mites: quoniam ipsi possidebunt terram. *Matth. 5. v. 2. 3. 4.*

II. Beati, qui lugent: quoniam ipsi consolabuntur. Beati, qui esuriunt & sitiunt iustitiam: quoniam ipsi saturabuntur. Beati misericordes: quoniam ipsi misericordiam consequentur. *Matth. 5. v. 5. 6. 7.*

III. Beati mundo corde: quoniam ipsi Deum videbunt. Beati pacifici: quoniam filii Dei vocabuntur. Beati, qui persecutionem

pacis

D. N. IESV CHRISTI. 190

patiuntur propter iustitiam : quoniam ipsorum est regnum cælorum. *Matth. 5. Vers. 8. 9. 10.*

I V. Beati estis, cum maledixerint vobis, & persecuti vos fuerint, & dixerint omne malum adversum vos mentientes, propter me. *Matth. 5. & 11.* Beati eritis, cum vos oderint homines, & cum separaverint vos, & exprobraverint, & ejecerint nomen vestrum tanquam malum, propter Filium hominis. *Luc. 6. & 22.* Gaudete in illa die, & exultate: ecce enim merces vestra multa est in cælo: *Luc. 6. & 23.* copiosa est in cælis. *Matth. 5. & 12.* Secundum hæc enim faciebant Prophetis Patres eorum. *Luc. 6. & 23.* Sic persecuti sunt Prophetas, qui fuerunt ante vos. *Matth. 5. & 12.*

MEDITATIO CCVI.

Didagma XII. Exhortatio Christi ad rectè utendum talentis.

I. Vos estis sal terræ. Quod si sal evanuerit, in quo salietur? ad nihilum valet: ultra, nisi ut mittatur foras, & conculcetur ab hominibus. *Matth. 5. & 13.*

II. Vos estis lux mundi. Non potest civitas abscondi supra montem posita; neque accendunt lucernam, & ponunt eam sub

mo-

modio, sed super candelabrum, ut luceat omnibus, qui in domo sunt. *Matth. 5. v. 14. & 15.* Nemo lucernam accendens, operit eam vase, aut subtus lectum ponit: sed supra candelabrum ponit, ut intrantes videant lumen. *Luc. 8. v. 16. & cap. 11. v. 33.*

III. Sic luceat lux vestra coram hominibus, ut videant opera vestra bona, & glorificent Patrem vestrum, qui in cælis est. *Matth. 5. v. 16.* Non est enim occultum, quod non manifestetur: nec absconditum, quod non cognoscatur, & in palam veniat. Videte ergo, quomodo audiatis. Qui enim habet, dabitur illi: & quicumque non habet, etiam quod putat se habere, auferetur ab illo. *Luc. 8. v. 17. & 18.*

MEDITATIO CCVII.

Didagma XIII. Christus non venit solvere legem, sed implere.

I. **N**olite putare, quoniam veni solvere legem, aut Prophetas: non veni solvere, sed adimplere. *Matth. 5. v. 17.*

II. Amen quippe dico vobis, donec transeat cælum & terra, jota unum, aut unus apex non præteribit à lege, donec omnia fiant. *Matth. 5. v. 18.*

III. Qui ergo solverit unum de mandatis

man
min
rum
gnus
vers.

F
verit
& Ph
calo

M

I. A

erit j

II

qui ir
thes.

II

ca: re

Fatue

vers.

M

mandatis istis minimis, & docuerit sic homines, minimus vocabitur in regno caelorum: qui autem fecerit & docuerit, hic magnus vocabitur in regno caelorum. *Matth. 5. vers. 19.*

IV. Dico enim vobis, quia nisi abundaverit iustitia vestra plus quam Scribarum, & Pharisaeorum, non intrabitis in regnum caelorum. *Matth. 5. vers. 20.*

MEDITATIO CCVIII.

Didagma XIV. Non irascendum proximo.

I. **A**vdistis, quia dictum est antiquis: Non occides: qui autem occiderit, reus erit iudicio. *Matth. 5. vers. 21.*

II. Ego autem dico vobis: Quia omnis, qui irascitur fratri suo, reus erit iudicio. *Matth. 5. vers. 22.*

III. Qui autem dixerit fratri suo; Raca: reus erit concilio. Qui autem dixerit; Fatue: reus erit gehennae ignis. *Matth. 5. vers. 22.*

MEDITATIO CCIX.

Didagma XV. De querenda reconciliatione.

I.

I. Sii

I. **S**I offers munus tuum ad altare, & ibi re-
 Scordatus fueris, quia frater tuus habet
 aliquid aduersum te: relinque ibi munus
 tuum ante altare, & vade prius reconciliari
 fratri tuo: & tunc veniens offeres munus
 tuum. *Matth. 5. v. 23. & 24.*

II. Esto consentiens aduersario tuo cito,
 dum es in via cum eo: ne fortè tradat te ad-
 uersarius iudici, & iudex tradat te ministro
 & in carcerem mittaris. Amen dico tibi,
 non exies inde, donec reddas novissimum
 quadrantem. *Matth. 5. v. 25. & 26.*

III. Cùm vadis cum aduersario tuo ad
 principem, in via da operam liberari ab illo,
 ne fortè trahat te ad iudicem, & iudex tradat
 te exactori, & exactor mittat te in carcerem.
 Dico tibi, non exies inde, donec etiam no-
 vissimum minutum reddas. *Luc. 12. v. 58.
 & 59.*

MEDITATIO CCX.

*Didagma XVI. De refrenanda
 concupiscentia.*

I. **A**Vdistis, quia dictum est antiquis: Non
 mœchaberis. Ego autem dico vobis,
 quia omnis, qui viderit mulierem ad concu-
 piscendum eam, iam mœcharus est eam in
 corde suo. *Matth. 5. v. 27. & 28.*

II. Quòd

D. N. IESV CHRISTI. 195

II. Quòd si oculus tuus dexter scandalizat te, erue eum, & projice abs te: expedit enim tibi, ut pereat unum membrorum tuorum, quàm totum corpus tuum mittatur in gehennam. Et si dextra manus tua scandalizat te, abscinde eam, & projice abs te: expedit enim tibi, ut pereat unum membrorum tuorum, quàm totum corpus tuum eat in gehennam. *Matth. 5. v. 29. & 30. & infra cap. 18. v. 8. & 9. Marc. 9. v. 42. 43. 44. 45. 46. 47.*

III. Dictum est autem: Quicumque dimiserit uxorem suam, det ei libellum repudij. Ego autem dico vobis: Quia omnis, qui dimiserit uxorem suam, exceptâ fornicationis causâ, facit eam mœchari: & qui dimissam duxerit, adulterat. *Matth. 5. v. 31. & 32. Luc. 16. v. 18.*

MEDITATIO CCXI.

Didagma XVII. Non esse jurandum omnino.

I. Terum audistis, quia dictum est antiquis: Non perjurabis; reddes autem Domino juramenta tua. *Matth. 5. v. 33.*

II. Ego autem dico vobis, non jurare omnino, neque per cælum; quia thronus

Dei est; neque per terram; quia scabellum
est pedum ejus; neque per Hierosolymam;
quia civitas est magni regis; neque per ca-
put tuum juraveris; quia non potes unum
capillum album facere, aut nigrum. *Matth.*
5. 6. 34. 35. 36.

III. Sit autem sermo vester; Est, est
Non, non; quod autem his abundantius est,
à malo est. *Matth. 5. 6. 37.*

MEDITATIO CCXII.

Didagma XVIII. Non resistendum

malo.
I. **A**vdistis, quia dictum est: Oculum
pro oculo, & dentem pro dente. Ego au-
tem dico vobis, non resistere malo; sed
quis te percusserit in dextram maxillam
am, præbe illi & alteram. *Matth. 5. 38. 39.*

II. Et ei, qui vult tecum iudicio conten-
dere, & tunicam tuam tollere, dimitte eam &
pallium. *Matth. 5. Vers. 40.* Ab eo, qui auferit
tibi vestimentum, (*ἵματιον, pallium, quod
supra tunicam induitur*) etiam tunicam no-
li prohibere. *Luc. 6. 6. 29.* Et quicumque te
angariaverit mille passus, vade cum illo &
alia duo, nimirum *millia passuum, seu alte-
rum milliare.* *Matth. 5. 6. 41.*

III.

III. Qui petit à te, da ei: & volenti mu-
tuari à te, ne avertaris. *Matth. 5. v. 42.* O-
mni petenti te, tribue: & qui aufert, quæ tua
sunt, ne reperas. Et prout vultis, ut faciant
vobis homines, & vos facite illis similiter.
Luc. 6. v. 30. & 31.

MEDITATIO CCXIII.

Didagma XIX. De diligendis inimicis.

I. **A**Vdistis, quia dictum est: Diliges pro-
ximum tuum, & odio habebis inimi-
cum tuum. Ego autem dico vobis: Diligite
inimicos vestros, benefacite his, qui ode-
runt vos. *Matth. 5. v. 43. & 44.* Benedi-
cite maledicentibus vobis. *Luc. 6. v. 28.* Et
orate pro persequentibus, & calumnianti-
bus vos. *Matth. 5. v. 44.*

II. Ut sitis filij Patris vestri, qui in cælis
est: qui solem suum oriri facit super bonos
& malos: & pluit super justos & injustos. Si
enim diligitis eos, qui vos diligunt, quam
mercedem habebitis? nōne & publicanā
hoc faciunt? *Matth. 5. v. 45. & 46.* Si di-
ligitis eos, qui vos diligunt, quæ vobis est
gratia? nam & peccatores diligentes se di-
ligunt.

ligunt. *Luc. 6. v. 32.* Si salutaveritis fratres vestros tantum, quid amplius facitis? nonne & Ethnici hoc faciunt? *Matth. 5. v. 47.* Estote ergo vos perfecti, sicut & Pater vester caelestis perfectus est. *Matth. 5. v. 48.*

III. Si benefeceritis his, qui vobis benefaciunt; quæ vobis est gratia? siquidem & peccatores hoc faciunt. Et si mutuum dederitis his, à quibus speratis recipere; quæ gratia est vobis? nam & peccatores peccatoribus scenerantur, ut recipiant aequalia. Verumtamen diligite inimicos vestros: benefacite, & mutuum date, nihil inde sperantes: & erit merces vestra multa, & eritis filij Altissimi, quia ipse benignus est super ingratos & malos. *Luc. 6. v. 33, 34, 35.* Estote ergo misericordes, sicut & Pater vester misericors est. *Luc. 6. v. 36.*

MEDITATIO CCXIV.

Didagma XX. De modo distribuendi elemosynas.

I. **A**Ttendite, ne justitiam vestram faciatis coram hominibus, ut videamini ab eis: alioquin mercedem non habebitis apud Patrem vestrum, qui in caelis est. *Matth. 6. vers. 1.*

II. Cùm

I I. Cùm ergo facis eleemosynam, noli tubâ canere ante te, sicut hypocritæ faciunt in synagogis, & in vicis, ut honorificentur ab hominibus. Amen dico vobis, receperunt mercedem suam. *Matth. 6. v. 2.*

III. Te autem faciente eleemosynam, nesciat sinistra tua, quid faciat dextera tua: ut sit eleemosyna tua in abscondito, & Pater tuus, qui videt in abscondito, reddet tibi. *Matth. 6. v. 3. & 4.*

MEDITATIO CCXV.

Didagma XXI. De modo rectè orandi.

I. **E**T cùm oratis, non eritis sicut hypocritæ, qui amant in synagogis, & in angulis platearum stantes orare, ut videantur ab hominibus. Amen dico vobis, receperunt mercedem suam. *Matth. 6. v. 5.*

I I. Tu autem cùm oraveris, intra in cubiculum tuum, & clauso ostio, ora Patrem tuum in abscondito: & Pater tuus, qui videt in abscondito, reddet tibi. *Matth. 6. v. 6.*

III. Orantes autem, nolite multum loqui, sicut Ethnici: putant enim, quòd in multiloquio suo exaudiantur. Nolite ergo assimilari eis: scit enim Pater vester, quid

opus sit vobis, antequam petatis eum. *Matthaei 6. v. 7. & 8.*

MEDITATIO CCXVI.

*Didagma XXII. Formula precandi
prescribitur.*

I. **S**ic ergo vos orabitis: Pater noster, qui
Ses in caelis: sanctificetur nomen tuum.
Adveniat regnum tuum. Fiat voluntas tua,
sicut in caelo, & in terra. *Matth. 6. v. 9. & 10.*

II. Panem nostrum supersubstantialem
(quotidianum *Luc. 11. v. 3.*) da nobis ho-
die. Et dimitte nobis debita nostra, sicut &
nos dimittimus debitoribus nostris. Et ne
nos inducas in tentationem, Sed libera nos
à malo. Amen. *Matth. 6. v. 11. 12. 13.*

III. Si enim dimiseritis hominibus pec-
cata eorum, dimittet & vobis Pater vester
caelestis delicta vestra. Si autem non dimi-
seritis hominibus, nec Pater vester dimittet
vobis peccata vestra. *Matth. 6. v. 14. & 15.*

IV. Iterum dico vobis, quia si duo ex
vobis consenserint super terram, de omni
re, quamcumque petierint, fiet illis à Patre
meo, qui in caelis est. Vbi enim sunt duo vel
tres congregati in nomine meo, ibi sum in
medio eorum. *Matth. 18. v. 19. 20.*

ME-

MEDITATIO CCXVII.

*Didagma XXIII. De modo bene
jejunandi.*

I. **C**um autem jejunatis, nolite fieri sicut hypocritæ tristes: exterminant enim facies suas, ut appareant hominibus jejunantes. Amen dico vobis, quia receperunt mercedem suam. *Matth. 6. v. 16.*

II. Tu autem, cum jejunas, unge caput tuum, & faciem tuam lava: *Matth. 6. v. 17.*

III. Ne videaris hominibus jejunans, sed Patri tuo, qui est in abscondito: & Pater tuus, qui videt in abscondito, reddet tibi. *Matth. 6. v. 18.*

MEDITATIO CCXVIII.

*Didagma XXIV. Congregandos the-
sauros in celo.*

I. **N**olite thesaurizare vobis thesauros in terra, ubi ærugo, & tinea demolitur, & ubi fures effodiunt, & furantur. *Matth. 6. vers. 19.*

II. Thesaurizate autem vobis thesauros in celo, ubi neque ærugo, neque tinea demolitur, & ubi fures non effodiunt, nec furantur. *Matth. 6. v. 20.*

III. Vbi enim est thesaurus tuus, ibi est
& cor tuum. *Matth. 6. 6. 21.*

MEDITATIO CCXIX.

*Didagma XXV. De oculo simplici, &
nequam: hoc est, ut Augustinus exponit lib.
2. de serm. Dom. cap. 21. De
Intentione.*

I. **L**ucerna corporis tui, est oculus tuus.
Si oculus tuus fuerit simplex, totum
corpus tuum lucidum erit. Si autem oculus
tuus fuerit nequam, totum corpus tuum
tenebrosum erit. *Matth. 6. 6. 22. & 23. Luc.
11. 6. 34.*

II. Si ergo lumen, quod in te est, tene-
bræ sunt, ipsæ tenebræ quantæ erunt? *Mat-
thæi 6. 6. 23.* Vide ergo, ne lumen, quod in
te est, tenebræ sint. *Luc. 11. 6. 35.*

III. Si ergo corpus tuum totum lucidum
fuerit, non habens aliquam partem tenebra-
rum, erit lucidum totum, & sicut lucerna
fulgoris illuminabit te. *Luc. 11. 6. 36.*

MEDITATIO CCXX.

*Didagma XXVI. Improbam terreno-
rum sollicitudinem ponendam.*

I. **N**emo potest duobus dominis servire:
aut

D. N. IESV CHRISTI. 203

aut enim unum odio habebit, & alterum diliget: aut unum sustinebit, & alterum contemnet. Non potestis Deo servire & mammonæ. *Matth. 6. 24.*

II. Ideo dico vobis, ne solliciti sitis animæ vestræ, quid manducetis, neque corpori vestro, quid induamini. Nonne anima plus est, quàm esca? & corpus plus, quàm vestimentum? Respicite volatilia cæli; quoniam non ferunt, neque metunt, neque congregant in horrea: & Pater vester cælestis pascit illa. Nonne vos magis pluris estis illis? *Matth. 6. 25. 26.*

III. Quis autem vestrùm cogitans, potest adjicere ad staturam suam cubitum unum? Et de vestimento quid solliciti estis? Considerate lilia agri, quomodo crescunt: non laborant, neque nent. Dico autem vobis, quoniam nec Salomon in omni gloria sua coopertus est, sicut unum ex istis. *Matth. 6. 27. 28. 29.*

IV. Si autem foenum agri, quod hodie est, & cras in clibanum mittitur, Deus sic vestit; quantò magis vos modicæ fidei? *Matth. 6. 30.*

MEDITATIO CCXXI.

Didagma XXVII. Quarendum primò regnum Dei: cetera adjectum. vi.

I. **N**olite ergo solliciti esse, dicentes: Quid manducabimus, aut quid bibemus, aut quo operiemur? Hæc enim omnia gentes inquirunt: scit enim Pater vester, quia his omnibus indigetis. *Matth. 6. v. 31. & 32.*

II. Quærite ergo primùm regnum Dei, & justitiam ejus: & hæc omnia adicientur vobis. *Matth. 6. v. 33.*

III. Nolite ergo solliciti esse in crastinū. Crastinus enim dies sollicitus erit sibi ipsi. Sufficit diei malitia sua. *Matth. 6. v. 34.*

MEDITATIO CCXXII.

Didagma XXVIII. Non temere judicandum.

I. **N**olite judicare, ut non judicemini. *Matth. 7. v. 1.* Nolite judicare, & non judicabimini; nolite condemnare, & non condemnabimini. *Luc. 6. v. 37.*

II. In quo enim judicio judicaveritis, judica-

dicabimini: & in qua mensura mensi fueritis, remetietur vobis. *Matth. 7. & 2.*

III. Dimittite, & dimittemini. Date, & dabitur vobis: mensuram bonam, & confertam, & coagitatam, & supereffluentem, dabunt in sinum vestrum. Eadem quippe mensurâ, quâ mensi fueritis, remetietur vobis. *Luc. 6. & 37. & 38.*

MEDITATIO CCXXIII.

Didagma XXIX. De festuca & trabe in oculis: hoc est, de eo, qui alterius parva peccata videt, sua magna non videt.

I. **D**icebat Iesus illis & similitudinem: Numquid potest cæcus cæcum ducere? nonne ambo in foveam cadunt? Non est discipulus super magistrum: perfectus autem omnis erit, si sit sicut magister ejus. *Luc. 6. & 39. & 40.*

II. Quid autem vides festucam in oculo fratris tui, & trabem in oculo tuo non vides? *Matth. 7. & 3.* trabem autem, quæ in oculo tuo est, non consideras? *Luc. 6. & 41.* Aut quomodo potes dicere fratri tuo: Frater, si ne, eijciam festucam de oculo tuo? ipse in oculo tuo trabem non videns? *Luc. 6. & 42.* Ecce trabs est in oculo tuo. *Matth. 7. & 4.*

III. Hy-

III. Hypocrita, eijce primum trabem de oculo tuo, & tunc videbis eijcere festucam de oculo fratris tui. *Matth. 7. v. 5.* tunc perspicias, ut educas festucam de oculo fratris tui. *Luc. 6. v. 42.*

MEDITATIO CCXXIV.

Didagma XXX. De fugiendis Pseudoprophetis.

LA Ttendite à falsis prophetis, qui veniunt ad vos in vestimentis ovium, intrinsecus autem sunt lupi rapaces. A fructibus eorum cognoscetis eos. Numquid colligunt de spinis uvas, aut de tribulis ficus? *Matth. 7. v. 15. & 16.* Vnaquæque enim arbor de fructu suo cognoscitur. Neque enim de spinis colligunt ficus: neque de rubo vindemiant uvam. *Luc. 6. v. 44.*

II. Sic omnis arbor bona fructus bonos facit: mala autem arbor malos fructus facit. *Matth. 7. v. 17.* Non est enim arbor bona, quæ facit fructus malos: neque arbor mala, faciens fructum bonum. *Luc. 6. v. 43.*

III. Non potest arbor bona malos fructus facere: neque arbor mala bonos fructus facere. *Matth. 7. v. 18.* Bonus homo de bono thesauro cordis sui profert bonum: & malus

malus homo de malo thesauro profert malum. Ex abundantia enim cordis os loquitur. *Luc. 6. v. 45.*

IV. Omnis arbor, quæ non facit fructum bonum, excidetur, & in ignem mitteretur. Igitur ex fructibus eorum cognoscetis eos. *Matth. 7. v. 19 & 20.*

MEDITATIO CCXXV.

Didagma XXXI. Neque solam fidem, neque gratias gratis datas salvare.

I. **Q**uid vocatis me; Domine, Domine: & non facitis, quæ dico? *Luc. 6. v. 46.*
Non omnis, qui dicit mihi; Domine, Domine, intrabit in regnum cælorum: sed qui facit voluntatem Patris mei, qui in cælis est, ipse intrabit in regnum cælorum. *Matth. 7. vers. 21.*

II. Multi dicent mihi in illa die; Domine, Domine, nonne in nomine tuo prophetavimus, & in nomine tuo demonia eiecimus, & in nomine tuo virtutes multas fecimus? *Matth. 7. v. 22.*

III. Et tunc confitebor illis; Quia nunquam novi vos. Discedite à me, qui operamini iniquitatem. *Matth. 7. v. 23.*

MEDITATIO CCXXVI.

Didagma XXXII. Qui audit verbum,

& custodit illud, cui similis sit.

I. **O**Mnis, qui venit ad me, & audit sermones meos, & facit eos: ostendam vobis, cui similis sit. *Luc. 6. v. 47.*

II. Similis est homini ædificanti domum, *Luc. 6. v. 48.* viro sapienti, *Matth. 7. v. 24.* qui fodit in altum, & posuit fundamentum super petram. *Luc. 6. v. 48.* Et descendit pluvia, & venerunt flumina & flaverunt venti, & irruerunt in domum illam, & non cecidit. *Matth. 7. v. 25.* Inundatione autem factâ, illisum est flumen domui illi, & non potuit eam movere. *Luc. 6. v. 48.* fundata enim erat super petram. *Matth. 7. v. 25.* & *Luc. 6. v. 48.*

III. Qui autem audit, & non facit: similis est homini ædificanti domum suam super terram sine fundamento: *Luc. 6. v. 49.* viro stulto, qui ædificavit domum suam super arenam: *Matth. 7. v. 26.* in quam illisus est fluvius, *Luc. 6. v. 49.* & descendit pluvia, & venerunt flumina, & flaverunt venti, & irruerunt in domum illam, *Matth. 7. v. 27.* & continuo cecidit: & facta est ruina domus illius magna. *Luc. 6. v. 49.*

IV. Et

XVI.
bum
lit ser
endam
mum,
v. 24.
entum
endit
erunt
& non
utem
non
data
s. &
Ymi
super
viro
iper
us est
uvia,
ti, &
27.
omus
Et

I V. Et factum est, cum consummasset Iesus verba hæc, admirabantur turbæ super doctrinæ ejus. Erat enim docens eos sicut potestatem habens, & non sicut Scribæ eorum, & Pharisei. *Matth. 7. v. 28. & 29.*

MEDITATIO CCXXVII.

Didagma XXXIII. Christus minatur obduratis civitatibus.

I. **C**Oepit Iesus exprobrare civitatibus, in quibus factæ sunt plurimæ virtutes ejus, quia non egissent pœnitentiam. *Matth. 11. v. 20.*

II. Væ tibi Corozain, væ tibi Bethsaida: quia, si in Tyro & Sidone factæ essent, virtutes, quæ factæ sunt in vobis, olim in cilicio, & cinere sedentes pœnitentiam egissent. Verumtamen dico vobis, Tyro & Sidoni remissius erit in die judicij, quàm vobis. *Matth. 11. v. 21. & 22. Luc. 10. v. 13. & 14.*

III. Et tu Capharnaum, numquid usque in cælum exaltaberis? usque in infernum descendes: quia, si in Sodomis factæ fuissent virtutes, quæ factæ sunt in te, fortè mansissent usque in hanc diem. Verumtamen dico vobis, quia terræ Sodomorum remissius erit

erit in die iudicij, quàm tibi. *Matth. 11. v. 23. & 24.*

MEDITATIO CCXXVIII.

*Didagma XXXIV. Christi confessio
ad diuinum Patrem.*

I. In ipsa hora exultavit Iesus Spiritu sancto, & dixit: *Luc. 10. v. 21.* Confiteor tibi, Pater, Domine cæli & terræ, quia abscondisti hæc à sapientibus, & prudentibus, & revelasti ea parvulis. *Matth. 11. v. 25. Luc. 10. v. 21.*

II. Ita Pater: quoniam sic fuit placitum ante te. *Matth. 11. v. 26. Luc. 10. v. 21.*

III. Omnia mihi tradita sunt à Patre meo. Et nemo novit filium, nisi Pater: neque Patrem quis novit, nisi filius, & cui voluerit, filius revelare. *Mat. 11. v. 27. Luc. 10. v. 22.*

IV. Et conversus ad discipulos suos, dixit: Beati oculi, qui vident, quæ vos videtis. Dico enim vobis, quòd multi Prophetæ, & Reges voluerunt videre, quæ vos videtis, & non viderunt, & audire, quæ auditis, & non audierunt. *Luc. 10. v. 23. & 24.*

MEDITATIO CCXXIX.

Didagma XXXV. Christus omnes oneratos ad se vocat; iugum enim suum esse suave.

I. Ve-

I. **V**enite ad me omnes, qui laboratis, & onerati estis, & ego reficiam vos. *Matth. 11. v. 28.*

II. Tollite jugum meum super vos, & discite à me, quia mitis sum, & humilis corde: & invenientis requiem animabus vestris. *Matth. 11. v. 29.*

III. Iugum enim meum suave est, & onus meum leve. *Matth. 11. v. 30.*

MEDITATIO CCXXX.

Didagma XXXVI. Rationem reddendam de quolibet verbo otioso.

I. **P**rogenies viperarum, quomodo potestis bona loqui, cum sitis mali? ex abundantia enim cordis os loquitur. Bonus homo de bono thesauro profert bona: & malus homo de malo thesauro profert mala. *Matth. 12. v. 34. & 35.*

II. Dico autem vobis, quoniam omne verbum otiosum, quod locuti fuerint homines, reddent rationem de eo, in die iudicij. *Matth. 12. v. 36.*

III. Ex verbis enim tuis justificaberis, & ex verbis tuis condemnaberis. *Matth. 12. vers. 37.*

MEDITATIO CCXXXI.

*Didagma XXXVII. Quenam mater,
& qui sint fratres Christi.*

I. **A**Dhuc Iesu loquente ad turbas, ecce mater ejus, & fratres stabant foris, quærentes loqui ei: *Matth. 12. v. 46.* & non poterant adire eum præ turba: *Luc. 8. v. 19.* & foris stantes miserunt ad eum vocantes eum. *Marc. 3. v. 31.*

II. Dixit autem ei quidam: Ecce mater tua, & fratres tui foris stant, quærentes te: *Matth. 12. v. 47.* Volentes te videre. *Luc. 8. v. 20.* Et sedebat circa eum turba, & dicunt ei: Ecce mater tua, & fratres tui foris quærun't te. *Marc. 3. v. 32.* At ipse respondens dicenti sibi, *Matth. 12. v. 48.* & respondens eis, ait: *Marc. 3. v. 33.* Quæ est mater mea, & qui sunt fratres mei? *Matth. 12. v. 48. Marc. 3. v. 33.*

III. Et circumspiciens eos, qui in circuitu ejus sedebant, *Marc. 3. v. 34.* & extendens manum in discipulos suos, dixit: Ecce mater mea, & fratres mei. *Matth. 12. v. 49.* Quicumque enim fecerit voluntatem Patris mei, qui in cælis est, ipse meus frater, & soror, & mater est. *Matth. 12. v. 50.* Mater
mea,

D. N. IESV CHRISTI. 213
mea, & fratres mei hi sunt, qui verbum Dei
audiunt, & faciunt. *Luc. 8. v. 21.*

MEDITATIO CCXXXII.

*Didagma XXXVIII. Prophetam non
esse acceptum in patria sua.*

I. Iesus veniens in patriam suam (Naza-
reth, ubi erat nutritus, *Luc. 4. v. 16.*) do-
cebat eos in synagogis eorum, (facto sabba-
to, *Marc. 6. v. 21.*) ita ut mirarentur, &
dicerent: Vnde huic sapientia hæc, & vir-
tutes? Nonne hic est fabri filius? Nonne
mater ejus dicitur Maria; & fratres ejus Ia-
cobus, & Ioseph, & Simon, & Judas? & so-
rores ejus, nonne omnes apud nos sunt?
Vnde ergo huic omnia ista? *Matth. 13. v.
54. 55. 56.* Et scandalizabantur in eo. *Mat-
thæ 13. v. 57. Marc. 6. v. 3.*

II. Iesus autem dixit eis: Non est pro-
pheta sine honore, nisi in patria sua, & in
domo sua, *Matth. 13. v. 57.* & in cognatio-
ne sua. *Marc. 6. v. 4.*

III. Et non fecit ibi virtutes multas,
propter incredulitatem illorum. *Matth. 13.
Vers. 58.* Non poterat ibi virtutem ullam
facere: nisi paucos infirmos, impositis ma-
nibus, curavit. Et mirabatur propter incre-
duli-

dulitatem eorum, & circuibat castella in circuitu docens. *Marc. 6. v. 5. & 6.*

Idem Didagma ex S. Luca

cap. 4.

I. **A** It illis Iesus : Vtique dicetis mihi hanc similitudinem : Medice, cura te ipsum : quanta audivimus facta in Capharnaum, fac & hic in patria tua. Ait autem : Amen dico vobis, quia nemo propheta acceptus est in patria sua. *Luc. 4. v. 23. 24.*

II. In veritate dico vobis, multæ viduæ erant in diebus Eliæ in Israël, quando clausum est cælum annis tribus, & mensibus sex, cum facta esset fames magna in omni terra : & ad nullam illarum missus est Elias, nisi in Sarepta Sidoniæ, ad mulierem viduam. *Luc. 4. v. 25. & 26.*

III. Et multi leprosi erant in Israël sub Elisæo propheta : & nemo eorum mundatus est nisi Naaman Syrus. Et repleti sunt omnes in synagoga irâ, hæc audientes. Et surrexerunt, & eiecerunt illum extra civitatem. *Luc. 4. v. 27. 28. 29.*

MEDITATIO CCXXXIII.

Didagma XXXIX. De prudentia & patientia ad predicandum necessaria.

I. Ecce

D. N. IESV CHRISTI. 215

I. Ecce ego mitto vos sicut oves in medium luporum. Estote ergo prudentes sicut serpentes, & simplices sicut columbæ. *Matthæi 10. 6. 16.*

II. Cavete autem ab hominibus. Tradent enim vos in concilijs, & in synagogis suis flagellabunt vos: & ad præfides, & ad reges ducemini propter me, in testimonium illis, & gentibus. Cum autem tradent vos, nolite cogitare, quomodo, aut quid loquamini: dabitur enim vobis in illa hora, quid loquamini. Non enim vos estis, qui loquimini, sed Spiritus Patris vestri, qui loquitur in vobis. *Matth. 10. 6. 17. 18. 19. 20.*

III. Tradet autem frater fratrem in mortem, & pater filium: & insurgent filij in parentes, & morte eos afficient. Et eritis odio omnibus propter nomen meum; qui autem perseveraverit usque in finem, hic salvus erit. *Matth. 10. 6. 21. 22.*

MEDITATIO CCXXXIV.

Didagma XL. De modo Profectionis, & mansionis.

I. Præcepit eis Iesus, ne quid tollerent in via, nisi virgam tantum: (*intellige baculum viatorum, more peregrinorum*) non peram, non panem, neque in zona æs. *Mar 6.*

Marc. 6. 6. 8. Ait ad illos : Nihil tuleritis in via, neque virgam, (*intellige talem, quae sit insigne honoris atque potestatis, ut est sceptrum, fasces &c. item talem, quae alios percutiant, ut arma*) neque peram, neque panem, neque pecuniam, neque duas tunicas habeatis. Luc. 9. 6. 3. Nolite possidere aurum, neque argentum, neque pecuniam in zonis vestris : non peram in via, neque duas tunicas, neque calceamenta, (*hoc est, duo calceorum paria, nam Marci 6. 6. 9. mittit eos calceatos sandals)* neque virgam : dignus enim est operarius cibo suo. Matth. 10. 6. 9. & 10.

II. In quamcumque autem civitatem, aut castellum intraveritis, interrogate, quis in ea dignus sit : & ibi manete, donec exeatis. Matth. 10. 6. 11. Quocumque introieritis in domum, illic manete, donec exeatis inde. Marc. 6. 6. 10. *nimirum ex civitate, aut castello.* In quamcumque domum intraveritis, ibi manete, & inde (*ex domo illa ad alias atque alias domos*) ne exeatis. Luc. 9. 6. 4.

III. Intranses autem in domum, salutate eam, dicentes : Pax huic domui. Et si quidem fuerit domus illa digna, veniet pax vestra super eam. Si autem non fuerit digna

gna, pax vestra revertetur ad vos. *Matth.*
10. v. 12. & 13.

MEDITATIO CCXXXV.

*Didagma XLI. De modo egressionis
ab infidelibus.*

I. **C**um persequentur vos in civitate ista,
fugite in aliam. Amen dico vobis,
non consummabitis civitates Israël, donec
veniat filius hominis. *Matth. 10. v. 23.*

II. Quicumque non receperint vos, nec
audierint vos: (sermones vestros, *Matth.*
10. v. 14.) exeuntes inde (de civitate illa,
Luc. 9. v. 5. vel de domo, *Matth. 10. v.*
14.) excutite pulverem de pedibus vestris
in testimonium illis. *Marc. 6. v. 11.* Etiam
polverem pedum vestrorum excutite in te-
stimonium supra illos. *Luc. 9. v. 5.*

III. Amen dico vobis; Tolerabilius erit
terrae Sodomorum, & Gomorrhæorum in
die Iudicij, quàm illi civitati. *Matthæi 10.*
vers. 15.

IV. Et exeuntes prædicabant, ut pœni-
tentiam agerent: & dæmonia multa eicie-
bant, & ungebant oleo multos ægros, & sa-
nabant. *Marc. 6. v. 12. & 13.*

MEDITATIO CCXXXVI.

*Didagma XLII. Summa institutionis
ad predicandum.*

I. **E**Vntes prædicate, dicentes: Quia ap-
propinquavit regnum cælorum. *Mat-
thæi 10. v. 7.*

II. Infirmos curate, mortuos suscite,
leprosos mundate, dæmones eijcite: Grati-
accepistis, gratis date. *Matth. 10. v. 8.*

III. Qui recipit vos, me recipit: & qui
me recipit, recipit eum, qui me misit. *Mat-
thæi 10. v. 40.*

MEDITATIO CCXXXVII.

*Didagma XLIII. Quis timendus,
qui non timendi?*

I. **N**olite timere eos, qui occidunt cor-
pus, animam autem non possunt oc-
cidere: sed potius timete eum, qui potest
& animam & corpus perdere in gehennam.
Matth. 10. v. 28.

II. Nónne duo passeret asse vaneunt,
& unus ex illis non cadet super terram sine
Patre vestro? Vestri autem capilli capitis
omnes numerati sunt. Nolite ergo timere:

mul-

multis passeribus meliores estis vos. *Matth.*
10. v. 29. 30. 31.

III. Omnis ergo, qui confitebitur me co-
ram hominibus, confitebor & ego eum co-
ram Patre meo, qui in caelis est. Qui autem
negaverit me coram hominibus, negabo &
ego eum coram Patre meo, qui in caelis est.
Matth. 10. v. 32. & 33.

MEDITATIO CCXXXVIII.

*Didagma XLIV. Quid venerit Chri-
stus in terras mittere.*

I. **N**olite arbitrari, quia pacem venerim
mittere in terram: non veni pacem
mittere, sed gladium. Veni enim separare
hominem adversus patrem suum, & filiam
adversus matrem suam, & nurum adversus
socrum suam. Et inimici hominis, dome-
stici eius. *Matth. 10. v. 34. 35. 36.*

II. Qui amat patrem aut matrem plus
quam me, non est me dignus: & qui amat
filium aut filiam super me, non est me di-
gnus. Et qui non accipit crucem suam, &
sequitur me, non est me dignus. *Matth. 10.
v. 37. 38.*

III. Qui invenit animam suam, perdet
illam: & qui perdiderit animam suam

propter me, inveniet eam. *Matthæ 10. Vers. 39.*

MEDITATIO CCXXXIX.

Didagma XLV. Præmium eorum, qui Dei servos recipiunt.

I. **Q**ui recipit vos, me recipit; & qui me recipit, recipit eum, qui me misit. *Matth. 10. & 40.*

II. Qui recipit prophetam in nomine prophetæ, mercedem prophetæ accipiet; & qui recipit iustum in nomine iusti, mercedem iusti accipiet. *Matth. 10. & 41.*

III. Et quicumque potum dederit uni ex minimis istis calicem aquæ frigidaë, tantum in nomine discipuli, amen dico vobis, non perdet mercedem suam. *Matth. 10. Vers. 42.*

MEDITATIO CCXL.

Didagma XLVI. De Abnegatione sui quotidiana.

I. **I**esus dixit discipulis suis: *Matth. 16. & 24.* & convocatâ turbâ cum discipulis suis, *Marc. 8. & 34.* dicebat ad omnes: *Luc. 9. & 23.* Si quis vult post me venire, (me sequi, *Marc. 8. & 34.*) abneget semetipsum, & tollat crucem suam (quotidie

D. N. IESU CHRISTI. 221

die, *Luc. 9. v. 23.*) & sequatur me. *Matth. 16. v. 24. Marc. 8. v. 34. Luc. 9. v. 23.*

XIX. II. Qui enim voluerit animam suam salvam facere, perder eam: qui autem perdidit animam suam propter me, (& evangelium, *Marc. 8. v. 35.*) inveniet eam. *Matth. 16. v. 25. salvam faciet eam. Marc. 8. v. 35. & Luc. 9. v. 24.*

III. Quid enim prodest homini, si mundum universum lucretur, animæ verò suæ detrimentum pariat? *Matth. 16. v. 26.* se autem ipsum perdat, & detrimentum suum (animæ suæ, *Marc. 8. v. 36.*) faciat? *Luc. 9. v. 25.* Aut quam dabit homo commutationem pro anima sua? *Matth. 16. v. 26. Marc. 8. v. 37.* Filius enim hominis venturus est in gloria Patris sui, cum Angelis suis: & tunc reddet unicuique secundum opera ejus. *Matth. 16. v. 27.*

XL. IV. Nam qui me erubuerit, & meos sermones, hunc filius hominis erubescet, cum venerit in maiestate sua, & Patris, & sanctorum Angelorum. *Luc. 9. v. 26.* Qui enim me confusus fuerit, & verba mea, in generatione ista adultera & peccatrice: & filius hominis confundetur eum, cum venerit in gloria Patris sui cum Angelis sanctis. *Marc. 8. v. 38.*

V. Dico autem vobis verè : *Luc. 9. v. 27.*
 Amen dico vobis, sunt quidam de hîc stan-
 tibus, qui non gustabunt mortem, *Matth.*
16. v. 28. *Marc. 8. v. 39.* *Luc. 9. v. 27.* do-
 nec videant regnum Dei, *Luc. 9. v. 27.* veni-
 ens in virtute. *Marc. 8. v. 39.* Donec vide-
 ant Filium hominis venientem in regno suo.
Matth. 16. v. 28.

MEDITATIO CCXLI.

*Didagma XLVII. Humilitatem par-
 volorum imitandam.*

I. Intravit cogitatio in eos, (*Apostolos*) quis
 eorum major esset. At Iesus videns co-
 gitationes cordis illorum, *Luc. 9. v. 46.* &
 47. cum domi essent, interrogabat eos :
 Quid in via tractabatis ? At illi tacebant. Si-
 quidem in via inter se disputaverant, quis
 eorum major esset, *Marc. 9. v. 32.* & 33.

II. In illa hora accesserunt discipuli ad
 Iesum, dicentes : Quis, putas, major est in
 regno cælorum ? *Matth. 18. v. 1.* Et resi-
 dens vocavit duodecim, & ait illis : Si quis
 vult primus esse, erit omnium novissimus,
 & omnium minister. *Marc. 9. v. 34.*

III. Advocans Iesus parvulum, *Matth.*
23. v. 2. & accipiens puerum, *Marc. 9. v. 35.*

sta-

statuit eum in medio eorum, *Matth. 18. v. 2.* secus se. *Luc. 9. v. 47.* Quem cum complexus esset, ait illis: *Marc. 9. v. 35.* Amen dico vobis, nisi conversi fueritis, & efficiamini sicut parvuli, non intrabitis in regnum caelorum. Quicumque ergo humiliaverit se sicut parvulus iste, hic est major in regno caelorum. *Matth. 18. v. 3. & 4.* Qui minor est inter vos omnes, hic major est. *Luc. 9. v. 48.* Quisquis unum ex huiusmodi pueris receperit in nomine meo, me recipit: & quicumque me susceperit, non me suscipit, sed eum, qui misit me. *Marc. 9. v. 36.*

MEDITATIO CCXLII.

Didagma XLVIII. Cavendum à scandalo parvulorum.

I. **Q**ui susceperit unum parvulum talem in nomine meo, me suscipit. Qui autem scandalizaverit unum de pusillis istis, qui in me credunt, expedit ei, ut suspendatur mola asinaria in collo ejus, & demergatur in profundum maris. *Matth. 18. v. 5. & 6.* *Marc. 9. v. 41.* Væ mundo à scandalis! Necessè est enim, ut veniant scandala: verumtamen væ homini illi, per quem scandalum venit. *Matth. 18. v. 7.*

II. Si autem manus tua, vel pes tuus scandalizat te, abscinde eum, & projice abs te: bonū tibi est ad vitam ingredi debilem, vel claudum, quàm duas manus vel duos pedes habentem mitti in ignem æternum. *Matth. 18. 6, 8.* ire in gehennam, in ignem inextinguibilem: ubi vermis eorum non moritur, & ignis non extinguitur. *Marc. 9. 42. 43.*

III. Et si oculus tuus scandalizat te, erue eum, & projice abs te: bonum tibi est cum uno oculo luscum in vitam intrare, quàm duos oculos habentem mitti in gehennam ignis: ubi vermis eorum non moritur, & ignis non extinguitur. Omnis enim igne salietur, & omnis victima sale salietur. *Matth. 18. 6. 9. Marc. 9. 46. 47. 48.*

IV. Videte, ne contemnatis unum ex his pusillis: dico enim vobis, quia Angeli eorum in cælis semper vident faciem Patris mei, qui in cælis est. *Matth. 18. 6. 10.*

MEDITATIO CCXLIII.

Didagma XLIX. De correptione fraterna.

I. **S**I peccaverit in te frater tuus, vade, & corripe eum inter te & ipsum solum.

Si

D. N. IESU CHRISTI. 223

Si te audierit, lucratus eris fratrem tuum.

Matth. 18. v. 15.

II. Si autem te non audierit, adhibe tecum adhuc unum, vel duos, ut in ore duorum vel trium testium stet omne verbum.

Matth. 18. v. 16.

III. Quod si non audierit eos, dic Ecclesiae. Si autem Ecclesiam non audierit, sit tibi sicut Ethnicus & publicanus.

Matth. 18. v. 17.

MEDITATIO CCXLIV.

Didagma L. De castitate, quam suadet Christus.

I. Dicunt Iesu discipuli ejus: Si ira est causa hominis cum uxore, non expedit nubere. Qui dixit illis: Non omnes capiunt verbum istud, sed quibus datum est.

Matth. 19. v. 10. & 11.

II. Sunt enim eunuchi, qui de matris utero sic nati sunt; & sunt eunuchi, qui facti sunt ab hominibus.

Matth. 19. v. 12.

III. Et sunt eunuchi, qui seipso castraverunt propter regnum caelorum. Qui potest capere, capiat.

Matth. 19. v. 12.

MEDITATIO CCXLV.

*Didagma L. I. Divites difficulter
salvari.*

I. Iesus dixit discipulis suis : Amen dico vobis , quia dives difficilè intrabit in regnū cælorum. *Matth. 19. v. 23.* Quàm difficilè, qui pecunias habent , in regnum Dei introibunt ! *Marc. 10. v. 23. Luc. 18. v. 24.* Discipuli autem obstupescabant in verbis ejus. At Iesus rursus respondens , ait illis : Filioli, quàm difficile est , confidentes in pecunijs in regnum Dei introire ! *Marc. 10. v. 24.* Et iterum dico vobis : Facilius est , camelum per foramen acūs transire, quàm divitem intrare in regnum cælorum. *Matth. 19. v. 24. Marc. 10. v. 25. Luc. 18. v. 25.*

II. Auditis autem his , discipuli mirabantur valde , dicentes , *Matth. 19. v. 25.* ad semetipsos : Et quis potest salvus fieri ? *Marc. 10. v. 26. Luc. 18. v. 26.*

III. Aspiciens autem (illos , *Marc. 10. v. 27.*) Iesus , dixit illis : Apud homines hoc impossibile est : *Matth. 19. v. 26.* sed non apud Deum : omnia enim possibile sunt apud Deum. *Marc. 10. v. 27.* Quæ impossible sunt apud homines , possibile sunt apud Deum. *Luc. 18. v. 27.*

MEDITATIO CCXLVI.

Didagma LII. *Premium eorum, qui,
omnibus relictis, Christum se-
quuntur.*

I. **T**unc respondens Petrus, dixit ei: Ecce nos reliquimus omnia, & secuti sumus te: quid ergo erit nobis? *Matth. 19. v. 27. Marc. 10. v. 28. Luc. 18. v. 28.*

II. IESUS autem dixit illis: Amen dico vobis, quod vos, qui secuti estis me, in regeneratione, cum sederit filius hominis in sede maiestatis suae, sedebitis & vos super sedes duodecim, iudicantes duodecim tribus Israel. *Matth. 19. v. 28.*

III. Et omnis, qui reliquerit domum, vel fratres, aut sorores, aut patrem, aut matrem, aut uxorem, aut filios, aut agros propter nomen meum, (propter me, & propter Evangelium, *Marc. 10. v. 29. Luc. 18. v. 29.*) centuplum accipiet, & vitam aeternam possidebit. *Matth. 19. v. 29.* Nemo est, qui non accipiat centies tantum, nunc in tempore hoc, domos, & fratres, & sorores, & matres, & filios, & agros, cum persecutionibus; & in saeculo futuro, vitam aeternam. *Marc. 10. v. 29. & 30.* Multi autem erunt primi, novissimi: & novissimi, primi. *Matth. 19. v. 30. Marc. 10. v. 31.*

MEDITATIO CCXLVII.

*Didagma LIII. Adhortatio ad
Submissionem.*

I. **A**vdientes decem, coeperunt indignari de Iacobo, & Ioanne, (*petentibus, ut sedeat unus ad dexteram, alter ad sinistram in regno Christi.*) Iesus autem vocans eos (ad se, *Matth. 20. v. 25.*) ait illis: Scitis, quia hi, qui videntur principari gentibus, dominantur eis: *Marc. 10. v. 41. & 42.* & qui majores sunt, (principes eorum, *Marc. 10. v. 42.*) potestatem exercent in eos. *Matth. 20. v. 25.*

II. Non ita erit inter vos; sed quicumque voluerit inter vos major fieri, sit vester minister. Et qui voluerit inter vos primus esse, erit vester servus. *Matth. 20. vers. 26.* & 27. erit omnium servus. *Marc. 10. vers. 44.*

III. Nam & filius hominis non venit, ut ministraretur ei, sed ut ministraret, & daret animam suam redemptionem pro multis. *Marc. 10. v. 45. Matth. 20. v. 28.* Qui se exaltaverit, humiliabitur: & qui se humiliaverit, exaltabitur. *Matth. 23. v. 12.*

MEDITATIO CCXLVIII.

Didagma LIV. De tributo Cæsari
pendendo.

I. **A** Beuntes Pharifæi, confilium inierunt,
ut caperent IESUM in sermone. *Matth.*
22. v. 15. Et obferyantes, miserunt infidi-
atores, *Luc. 20. v. 20.* quofdam ex Phari-
fæis, *Marc. 12. v. 13.* difcipulos fuos, cum
Herodianis, *Matth. 22. v. 16.* qui fe iuftos
fimularent, ut caperent eum in sermone,
ut traderent illum principatui & potestati
præfidis. *Luc. 20. v. 20.*

II. Qui venientes, *Marc. 12. v. 14.* in-
terrogaverunt eum, dicentes: *Luc. 20. v. 21.*
Magifter, fcimus, quia verax es, *Matth. 22.*
v. 16. quia rectè dicis, & doces: *Luc. 20*
v. 21. & non eft tibi cura de aliquo: non
enim respicis personam hominum: *Matth.*
22. v. 16. nec vides in faciem hominum,
fed in veritate viam Dei doces. *Marc. 12.*
v. 14. Dic ergo nobis, quid tibi videtur;
Licet cenfum dare Cæsari, an non? *Matth.*
22. v. 17. Licet nobis tributum dare Cæfa-
ri? *Luc. 20. v. 22.* an non dabimus? *Marc.*
12. v. 14.

III. Considerans autem dolum illorum,
Luc.

Luc. 20. v. 23. & cognitâ Iesus nequitiam eorum, ait: Quid me tentatis, hypocritæ? Ostendite mihi numisma censûs. *Matth. 22. v. 18. 19.* Afferte mihi denarium, ut videam. *Marc. 12. v. 15.* Illi obtulerunt ei denarium, & ait illis Iesus: Cujus est imago hæc, & superscriptio? *Matth. 22. v. 19. & 20.* Dicunt ei: Cæsaris. *Matth. 22. vers. 21. Marc. 12. v. 16.*

I V. Respondens autem Iesus *Marc. 12. v. 17.* tunc, ait illis: Reddite ergo, quæ sunt Cæsaris, Cæsari: & quæ sunt Dei, Deo. *Matth. 22. v. 21. Marc. 12. v. 17. Luc. 20. v. 25.* Et audientes mirati sunt. *Matth. 22. v. 22.* super eo. *Marc. 12. v. 17.* Et non poterunt verbum ejus reprehendere coram plebe: & mirati in responso ejus, tacuerunt. *Luc. 20. v. 26.* &, relicto eo, abierunt. *Matth. 22. v. 23.*

MEDITATIO CCXLIX.

*Didagma LV. Primum & maximum
Legis mandatum.*

I. PHarisæi audientes, quòd Iesus silentium imposuisset Sadducæis, conveniunt in unum. *Matth. 22. v. 34.* Et accersit unus de Scribis, qui audierat illos conquirentes, & videns, quoniam bene illis respon-

sponderit, interrogavit eum, quod esset primum omnium mandatum? *Marc. 12. v. 28.*

Interrogavit eum unus ex eis legis doctor, tentans eum: Magister, quod est mandatum magnum in Lege? *Matth. 22. v. 35 & 36.*

II. IESUS autem respondit ei: Quia primum omnium mandatum est: Audi Israël, Dominus Deus tuus, Deus unus est. Et diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota anima tua, & ex tota mente tua, & ex tota virtute tua. *Marc. 12. v. 29. & 30.* Hoc est maximum, & primum mandatum. *Matth. 22. v. 38.* Secundum autem simile est illi: Diliges proximum tuum tamquam teipsum. Majus horum aliud mandatum non est, *Marc. 12. v. 31.* In his duobus mandatis universa lex pendet, & prophetæ, *Matth. 22. v. 40.*

III. Et ait illi Scriba: Bene, Magister, in veritate dixisti, quia unus est Deus, & non est alius præter eum. Et ut diligatur ex toto corde, & ex toto intellectu, & ex tota anima, & ex tota fortitudine: & diligere proximum tamquam seipsum, majus est omnibus holocaustis, & sacrificijs. *Marc. 12. v. 31. & 33.*

IV. IESUS autem videns, quod sapienter respondisset, dixit illi: Non es longè à regno

gno Dei. Et nemo jam audebat eum interrogare. *Marc. 12. v. 34.*

Idem vel simile Didagma,

Luca 10.

I. Ecce quidam Legisperitus surrexit tentans illum, & dicens: Magister, quid faciendo vitam æternam possidebo? *Luc. 10. v. 25.*

II. At ille dixit ad eum: In lege quid scriptum est? quomodo legis? Ille respondens dixit: Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota anima tua, & ex omnibus viribus tuis, & ex omni mente tua: & proximum tuum sicut teipsum. *Luc. 10. v. 26. & 27.*

III. Dixitque illi: Rectè respondisti: hoc fac, & vives. Ille autem volens justificare seipsum, dixit ad Iesum: Et quis est meus proximus? Suscipiens autem Iesus, dixit: Homo quidam descendebat ab Ierusalem in Iericho, & incidit in latrones &c. *Habetur supra, Parab. 12. Luc. 10. vers. 28. 29. 30. & seqq.*

MEDITATIO CCL.

*Didagma LVI. Obtemperandum legis
mis doctoribus, etsi malis.*

I. Au.

sponderit, interrogavit eum, quod esset primum omnium mandatum? *Marc. 12. v. 28.*

Interrogavit eum unus ex eis legis doctor, tentans eum: Magister, quod est mandatum magnum in Lege? *Matth. 22. v. 35 & 36.*

I. Iesus autem respondit ei: Quia primum omnium mandatum est: Audi Israël, Dominus Deus tuus, Deus unus est. Et diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota anima tua, & ex tota mente tua, & ex tota virtute tua. *Marc. 12. v. 29. & 30.* Hoc est maximum, & primum mandatum. *Matth. 22. v. 38.* Secundum autem simile est illi: Diliges proximum tuum tamquam teipsum. Majus horum aliud mandatum non est, *Marc. 12. v. 31.* In his duobus mandatis universa lex pendet, & prophetæ, *Matth. 22. v. 40.*

III. Et ait illi Scriba: Bene, Magister, in veritate dixisti, quia unus est Deus, & non est alius præter eum. Et ut diligatur ex toto corde, & ex toto intellectu, & ex tota anima, & ex tota fortitudine: & diligere proximum tamquam seipsum, majus est omnibus holocaustis, & sacrificijs. *Marc. 12. v. 31. & 33.*

IV. Iesus autem videns, quod sapienter respondisset, dixit illi: Non es longè à regno

gno Dei. Et nemo jam audebat eum inter-
rogare. *Marc. 12. v. 34.*

Idem vel simile Didagma,

Luca 10.

I. Ecce quidam Legisperitus surrexit ten-
tans illum, & dicens: Magister, quid
faciendo vitam æternam possidebo? *Luc.*
10. v. 25.

II. At ille dixit ad eum: In lege quid
scriptum est? quomodo legis? Ille respon-
dens dixit: Diliges Dominum Deum tuum
ex toto corde tuo, & ex tota anima tua, &
ex omnibus viribus tuis, & ex omni mente
tua: & proximum tuum sicut teipsum.
Luc. 10. v. 26. & 27.

III. Dixitque illi: Rectè respondisti: hoc
fac, & vives. Ille autem volens justificare
seipsum, dixit ad Iesum: Et quis est meus
proximus? Suscipiens autem Iesus, dixit:
Homo quidam descendebat ab Ierusalem in
Iericho, & incidit in latrones &c. *Habetur*
suprà, Parab. 12. Luc. 10. vers. 28. 29. 30.
& seqq.

MEDITATIO CCL.

*Didagma LVI. Obtemperandum legi-
mis doctoribus, etsi malis.*

I. Au-

I. **A**vdiente omni populo, dixit Iesus discipulis suis: Attendite à Scribis, *Luc. 20. v. 45. & 46.* cavete à Scribis, qui volunt in stolis ambulare, & salutari in foro, & in primis cathedris sedere in synagogis, & primos discubitus in cænis: qui devorant domos viduarum sub obtentu prolixæ orationis: *Marc. 12. v. 38. 39. 40.* simulantes longam orationem. *Luc. 20. v. 47.* Hi accipient prolixius iudicium. *Marc. 12. v. 40.* Damnationem majorem. *Luc. 20. v. 47.*

II. Tunc Iesus locutus est ad turbas, & ad discipulos suos, dicens: Super cathedram Moysi sederunt Scribæ, & Pharisæi. Omnia ergo, quæcumque dixerint vobis, servare, & facite: secundum opera verò eorum nolite facere. Dicunt enim, & non faciunt. *Matth. 23. v. 1. 2. 3.*

III. Alligant onera gravia, & importabilia, & imponunt in humeros hominum: digito autem suo nolunt ea movere. Omnia verò opera sua faciunt, ut videantur ab hominibus; dilatant enim phylacteria sua, & magnificent fimbrias. *Matth.*

23. v. 4. & 5.